

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes De Actibus Humanis

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum & Græcensis, 1716

§. VIII. An & quanta culpa sit ponere causam, ex quâ prævidetur secutura
pollutio?

urn:nbn:de:hbz:466:1-39981

§. VIII.

*An ḡ quanta Culpa sit ponere causam , ex qua prævide-
tur secutura pollutio.*

78. PRæmitto primò cum Sanch. lib. 9.
de matr. ID 45. num. 2. pol-
lutionem in eo differre à distillatione,
quod hæc sit humor medius inter urinam,
& semen à natura generationi destinatum,
qui humor est subtilior semine , unde fa-
cilius fluit , eumquè non comitatur no-
tabilis carnis commotio , imò aliquando
imperceptibiliter , seu absq[ue] carnali mo-
tu. E contra pollutio est seminis fluxus
inseparabilis à vehementi , seu notabili
motu carnis pudenda seu vasis generatio-
nis. Distillatio non est curanda , quam
non comitatur carnis motus , habet enim
se ut sudor: dum illa est notabilis , con-
juncta est notabili spirituum vitalium com-
motioni , & ideo procuratio hujus est il-
licita . Sanch. D. 17. num. 17. & D. 45.
num. 31. quia notabilis commotio spiri-
tuum est connexa cum venerea delectatio-
ne , quæ nunquam potest procurari : è
contra distillatio non causat delectationem
venereum , et si accidat aliquando cum le-
vi verendorum commotione , seu eructio-
ne . Sanch. cit. num. 2. idquæ num. 31.
supponit à contrario sensu , nempe dum
commotio non est notabilis . Pollutio
per num. 43. est actus , aut virtutis ex-
pulsiva , aut potentiae generativa , ita
Sanchez num. 14. cujus verba hæc sunt ;
pollutio , cujus causa non est libera volun-

tas , aut alia notabiliter , ut illa subsequatur , influens , sed præcipue provenit à
virtute expulsivâ minime infert damnum
notabile proli , sed sœpè est in commo-
dum illius . Et talis modus expellendi non
est ex suo genere contra ordinem naturæ
imò ordinè , & vi ipsius naturæ expellit
id semen . Item quia cùm applicatio ad
coitum fiat medio appetitu , sola seminis
expulsio facta per appetitum , tendit sua-
pte natura ad coitum , quæ autem fit per
vim expulsivam , tendit suapte natura
non ad coitum , sed ad naturæ alleviatio-
nem , quarè jus naturale prolis inde mi-
nimè violatur , sed illæsum manet , si emis-
sio seminis non fiat extra copulam conju-
galem interveniente appetitu directè , &
expressè illam volentis , vel indirectè &
tacitè , applicando causas notabiliter pol-
lutionem excitantes ; quales sunt eæ sola ,
qua ad luxuriam pertinent . Tandem ,
quia vis expultrix nec politicè , ut appeti-
tus , nec despoticè , ut manus , subjecet
suapte natura gubernationi nostræ : actus
autem hujusmodi virium non sunt per se
ordinati ad animasticam seminis guberna-
tionem , ad quam solam tenetur homo
stricto præcepto obliganti sub culpa lethali .
Tenuis ergo obligatio est vitandi pol-
lutionem , quæ nec ex appetitu procedit ,
nec ex causis per se , & notabiliter ad illius

fluxum concurrentibus. Hucusque Sanch. Cujus doctrina bene notanda, quia, ut patebit, ex ea dependet decisio gravissimæ præsentis quæstionis. Hinc.

79. Præmitto secundò secluso periculo consensù in pollutionē fas est pharmaco uti ex se non tendente ad veri feminis ejectionem sed ad expellendos humores corruptos, et si prævideatur cum his secura feminis veri effusio, seu pollutio, quia licita est procuratio salutis virtutis generativæ, spectat enim ad naturæ humanae integratatem: hoc fit usu talis phar-maci directe à natura ordinati ad expellen-dos corruptos humores, siquidem hi ob-stant virtuti generativæ. Sanch. n. 9.

Præmitto tertio ex unanimi DD. consensu vacare culpā pollutionem præter intentionem secururam ex causa necessaria, aut honestà vel utili corpori, ut ex cibo, vel potu moderato aut convenienti animæ propriæ, aut alienæ ut studere casibus de rebus obscenis, de his audire confessiones, cautè & ex necessitate loqui cum femina, dummodo absit periculum consensù, quia nequit imputari jus suum prosequenti per media de se licita, dum non intenditur pollutio, tunc enim per accidens hæc se habet respectu ponentis tales causam, & nisi hoc licceret, deberent innumeræ actiones necessariae, aut utiles omitti non sine plurimis scrupulis, ita citati DD. quos recitat Sanch. num. 4. & 8. cum S. Th. 2. 2. q. 154. art. 5. Corp.

Dixi dummodo abſit periculum consensū in delectationem pollutionis, tunc enim sub lethali abstinentia est à positione causæ etiam de se licite, quia tunc hanc ponens amaret periculum, con-

sequenter periret in illo Ecclesiastici c. 3. nisi causa valde sit urgens ad se exponendum illi periculo, ut Medicus, aut Chy-rurgus tangens, aut aspiciens fœminea pudenda ad medendum, eo casu cum fir-mo proposito non consentiendi exercens talem actum non amaret periculum, sed pateretur confidens ad fore auxilium Di-vinæ misericordiæ, est communis cum Sanch. n. 6. & 8.

Doctrina hujus præmissionis tertiae habet locum, et si positio causæ de se licita sit illicita ex circumstantia non influente in pollutionem, ut si confessarius ob-vanam gloriam excipiat confessionem, aut cibos sustentationi necessarios edat cum violatione jejuniij, nullatenus influit, Sanch. num. 5. & supponitur abesse con-sentiendi periculum, quale tunc contin-git, quando quis est expertus se in simili occasione ferè semper in culpam mortalem labi, Sanch. num. 6. Idem censeo, et si non ferè semper, sed communius con-sentiat, adhuc enim est periculum proximum, & quidem non solum probabile, sed probabilius.

Amplia doctrinam dictæ præmissio-nis tertiae ad omnem casum, quo ponitur causa utilis, nec natura suâ ordinatâ ad pollutionem, ut si quis expertus sit præter intentionem sequi pollutionem ex equitatione, Sanch. num. 7. Vsq. r. 2. D. 113. num. 8. equitatio enim per se non causat illam.

80. Præmitto quartò pollutionis malitiā, sive contingat in somno, sive in vigilia esse eandem, vigilia enim, aut somnus nihil confert, sed causa, dum in hac est directe, aut indirecte volita

H 2 Sanch.

Sanch. num. 3. ex Valent. 2. 2. D. 9.
q. 3. p. 3. §. Porro ad incurendum.

Præmitto quinto in nullo casu esse licitam pollutionis procurationem medijs quantumcunque licitis ex fine quoconque honesto, et si foret necessaria pro vita conservatione, ita omnes teste Sanch. lib. 9. de Matr. D. 17. num. 15. rejectis aliorum rationibus minus efficacibus dante istam: quod si jus naturale pro aliquo casu redderet licitam seminis procurationem, seu profusionem directam ob vehementiam delectationis, in quam summè propendet natura corrupta, facillimè exacerbatus intellectus sibi persuaderet adesse nunc necessitatem profundendi: cui periculo, ut obviaret natura, noluit seminis administrationem pro ullo casu committere homini ob bonum commune prævalens. Hinc est disparitas, cur natura constitueret hominem administratorem cæterorum membrorum, quorum abscissio pro conservatione totius corporis est licita: e. g. testiculorum, quia ob summum dolorem, quem committatur abscissio, non est periculum ea prodigiendi sine necessitate, è contra ob delectationem carnalem natura suâ ordinatam

ad solam procreationem foret evidens periculum, semen prodigiandi extra casum procreationis licite, quæ prodigalitas opponitur communi bono procreationis.

Quid si semen jam sit decisum è lumbris, an tunc sit licita cooperatio ad ejus effusionem, saltem si retentio graviter noceret? Respondeo nec hoc licere, quia etiam tunc esset procuratio, & administratio effusionis: Sanch. n. 16.

Ergo est etiam obligatio coeptum aliunde naturalem semen fluxum, quem è somno evigilans quis patitur, impediendi, seu cohibendi ne natura in somno irritata in vigilia se exoneret. Respondeo negando illatum cum cit. Sanch. quia hoc non est procurare, sed pati fluxum humoris, à quo se natura liberat, ne corruptus noceat. Monet autem salubriter, ut patiens immotus persistat sine omni tactu sequè Crucis signo munit, oretque DEUM, ne labi sinat in consummum, idque extendit ad eum, qui pollutionem procuravit, at in ipso fluxu facti pœnitit, nam dolor defacto culpam interrupit, & ideo non tenetur fluxum reprimere, cum non amplius agat, sed solum patiatur.

§. IX.

Ante decisionem Controversiæ §. superiore propositæ refutandus est Joannes Sanchez.

¶. **D**ecisio est periculosa, nè si sit nimis stricta, conscientias re-

digat in angustias, aut si ijs nimium favet, laxet frænum in materia valde lube-

bri-